

ŽUPANIJSKO NATJECANJE 12. OŽUJKA 2021.

Odgovori

1.

Fotografija 2 preuzeta je iz Školska knjiga 1, str. 17

odgovori se nalaze: Školska knjiga 1, str. 15-17; Alfa 1, str. 21, 27; Meridijani 1, str. 19,

1.1. Predmeti na fotografiji 1 izrađeni su tehničkom okresivanja i cijepanja (1 bod), dok su predmeti na fotografiji 2 izrađeni tehnikom glačanja i poliranja (1 bod).

1.2. Predmeti na fotografiji 1 pripadaju starijem kamenom dobu (ili paleolitiku) (1 bod), a predmeti na fotografiji pripadaju mlađem kamenom dobu (ili neolitiku) (1 bod).

2.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 24-25; Meridijani 1, str. 23

2.1. Luk i strijela, koplje.

2.2. Lov je postao lakši, pa su ljudi ljudi jeli više mesa (1 bod). Ljudsko tijelo je ojačalo i postalo otpornije na bolesti i teškoće (1 bod). Životnji vijek ljudi se produžio i rađalo se sve više djece, pa se broj ljudskih jedinki na svijetu počeo ubrzano množiti (1 bod).

3.

odgovori se nalaze: Meridijani 1, str. 66 (crta vremena), 69-70, 72-73 (crta vremena)
poredak: a5 b4 c1 d6 e2 f3

Bodovi se dobivaju za kompletno točno riješeno pitanje.

4.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 29; Školska knjiga 1, str. 22

odgovori: 4.1. d) 4.2. b)

5.

ilustracije su preuzete iz 1) Profil 1, 37; 3) Alfa 1, str. 85 i Meridijani, str. 32

odgovori se nalaze: 1) Profil 1, str. 37; 2) Alfa 1, str. 85; 3) Alfa 1, str. 247 i Meridijani, str. 32

odgovori: 1) d (1 bod) 2) c (1 bod) 3) b (1 bod)

6.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 44, 71-73; Meridijani 1, str. 66-67; Školska knjiga 1, str. 56-57, 59

Grane proizvodnje: zemljoradnja, stočarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo (1. element).

Tehnologija: Mezopotamija: Plug koji vuče vol i irigacijski sustav. Služili su se i motikom (2. element).

Egipat: I u Egiptu je korišten **drveni plug koji su vukli volovi (3. element), kao i motika i srp (4. element).**

KRITERIJ ZA BODOVANJE ODGOVORA ESEJSKOG TIPRA	BODOVI		
	SASVIM	DJELOMIČNO	NIMALO
Odgovor pokazuje temeljito razumijevanje teme.	1	0	0
Rečenice su smislene i povezane.	1	1	0
Izneseni su svi glavni elementi.	2	1	0

7.

odgovori se nalaze: 1. Đoserova/Zoserova piramida (Alfa 1, str. 66, Meridijani 1, str. 41; Profil 1, str. 78); 2. Ištarina vrata (Školska knjiga 1, str. 74; Alfa, str. 55); 3. hram Hatšepsut (Meridijani, str. 44; Profil 1, str. 90); 4. veliki zigurat Ura (Profil 1, str. 89)

1. Đoserova ili Zoserova piramida / Egipat (2 boda)

2. Ištarine dveri / Babilon (2 boda)

3. Hatšepsutin hram / Egipat (2 boda)

4. veliki zigurat Ura /Mezopotamija ili Ur (2 boda)

8.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 74, 75-76, 77-78; Alfa 1, str. 69

poredak: 2, 5, 3, 6, 1, 4

9.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 77; Meridijani 1, str. 72

9.1. Iz Hamurabijeva zakonika.

9.2. Ovim odredbama propisuju se nagrade/naknade za valjano liječenje/liječničko postupanje (dobru liječničku praksu) (1 bod) i kazne za nesavjesno liječenje (lošu liječničku praksu) (1 bod).

2.3. Temeljno načelo je društveni položaj (status) pacijenta (je li pacijent slobodan čovjek, oslobođenik ili rob).

10.

odgovor se nalazi: Profil 1, str. 76-77; Meridijani 1, str. 70-71; Alfa 1, str. 69; Školska knjiga 1, str. 69

odgovori: 1c (1 bod) 2a (1 bod) 3a (1 bod) 4b (1 bod) 5c (1 bod)

11.

odgovori se nalaze: Školska knjiga 1, str. 64

Slika potječe iz (starog/drevnog) Egipta (1 bod), a prikazana radnja povezana je s navodnjavanjem (1 bod).

12.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 77; Meridijani 1, str. 70-71; Školska knjiga 1, str. 64

odgovori: 1a (1 bod) 2c (1 bod) 3c (1 bod) 4b (1 bod)

13.

odgovori se nalaze: Meridijani 1, str. 71

1. Stare je Babilonci na motrenje neba navelo uvjerenje da izvanredne nebeske pojave utječu na događaje na zemlji.

2. Poznavali su Merkur, Veneru, Mars, Jupiter i Saturn, a smatrali su da njihovo gibanje može odrediti ljudsku sudbinu.

3. Babilonski svećenici su astrološka izvješća za kraljevstvo izvodili na temelju Mjesečevih pomrčina, a zaključke su izvodili prema prošlim poklapanjima između nebeskih i zemaljskih pojava.

14.

odgovori se nalaze: Školska knjiga 1, str. 114-116; Profil 1, str. 115; Meridijani 1, str. 94; Alfa 1, str. 87

1. odgovor: Atenski arhont Drakont (Drakon). 1 bod

2. odgovor: povijesni izvor opisuje prvi pisani zakon u Ateni i prijestupnike, a oni su: besposličari, lopovi, ubojice i svetogrdnici. (1 bod)

3. odgovor: Smrtna kazna za sve navedene prijestupnike. (1 bod)

15.

odgovori se nalaze: Meridijani 1, str. 93-95; Profil 1, str. 115- 117 ; Školska knjiga 1, str. 115-116, 119; Alfa 1, str. 87-88

odgovori: 5, 3, 8, 2

16.

odgovori se nalaze: Školska knjiga, str. 123; Profil 1, str. 117; Meridijani 1, str. 96; Alfa 1, str. 89

Riječ je o **osudbenoj pločici (ostraki)**, tj. **komadiću keramike (ili: ulomku keramičke posude)** (1 bod) na koju bi se **svake godine na narodnoj skupštini upisalo ime pojedinca** za kojeg se smatralo da je **opasan za demokraciju**, tj. **opasan za državu jer bi mogao prisvojiti vlast** (ili: uvesti **samovladu** ili **tiranidu**) (1 bod). Postupak takvog izbora (**glasovanja**) nazivao se **ostrakizam** (1 bod).

17.

odgovori se nalaze: Alfa 1, str. 88-89, 111; Meridijani 1, str. 94-99; Školska knjiga 1, 116-128, 134-135, 136-137; Profil 1, str. 115-117, 122-123.

areopag
zakonodavna i sudska vlast (1 bod)

eklezija
bira činovnike tj. službenike (1 bod)

Solonova reforma

bule
Vijeće četiri stotine (1 bod)

helijea
narodni sud (1 bod)

areopag
sudište za ubojstva (1 bod)

eklezija
zakonodavna vlast (1 bod))

Klistenova reforma

bule
kontrolira rad činovnika i priprema zakone (1 bod)

helijea
vrhovni sud (1 bod)

18.

odgovori se nalaze: Školska knjiga 1, str. 118-121; Meridijani 1, str. -95
 poredak: 3, 1, 4, 2

19.

odgovor se nalazi: Meridijani 1, str. 103; Profil 1, str. 129; Školska knjiga 1, str. 148
odgovor: 3

20.

odgovori se nalaze: Alfa 1, str. 107; Meridijani 1, str. 97
1. Artemizij, 480. g. pr. Kr. 2. Termopili, 480. g. pr. Kr.
3. Plateja 479. g. pr. Kr. 4. Maraton 490. g. pr. Kr.
5. Salamina 480. g. pr. Kr.

21.

odgovori se nalaze: Profil 1, str. 124-126; Meridijani 1, str. 99-101; Školska knjiga 1, str. 142-145; Alfa 1, str. 116-118
poredak: 3, 1, 4, 2, 6, 5

22.

odgovori se nalaze: Meridijani 1, str. 102-103; Profil 1, str. 128-129; Školska knjiga 1, str. 146-149
Granik, 334. g. pr. M Kr.; Is, 333. g. pr. Kr.; Tir, 332. g. pr. Kr.; Gaugamela, 331. g. pr. Kr.
Za dva točna elementa dobiva se 1 bod, a za sva četiri 2 boda.

23.

odgovor se nalazi: Meridijani 1, str. 96-97
Temistoklo je novačio pripadnike najnižega posjedničkog razreda za veslače dajući im aktivna politička prava. (1 bod) Temistoklovom planu stvaranja ratne mornarice koji je obuhvaćao priširenje političkih prava najsiriromašnjih atenskih građana **suprotstavio se vojskovođa Aristid, vođa konzervativne aristokratske stranke.** (1 bod) Stoga ga je **Temistoklo dao ostrakizmom protjerati iz Atene.** (1 bod)

24.

odgovori se nalaze: Školska knjiga 1, str. 107, 108, 117, 128, 141; Alfa 1, str. 108
poredak: 3, 4, 1, 2

25.

izvor se nalazi: Školska knjiga 1, str. 132

25.1. b)

25.2. c)